

Atviro kodo programų spąstai

PAULIUS GALUBICKAS

Advokatas

Dažnai IT bendrovėms, kuriančioms programinę įrangą, kurios dalį sudaro atviro kodo programos ir bibliotekos, iškyla praktinis klausimas, ar galima už savo galutinio produkto licenciją imti mokesį.

Atsakymas į šį klausimą priklauso nuo atviro kodo licencijos, reguliuojančios atviro kodo programos ar bibliotekų naudojimą, tipo.

Paprastai programuotojai kuria kompiuterines programas taip vadinamu „Lego“ kaladėlių principu ir naudoja jau anksčiau kitų sukurtas atviro kodo programas ar jų dalis.

Programuotojų klaida

Programuotojai, radę tinkamo funkcionalumo atviro kodo kaladėlę, dažnai nesigilina, pagal kokią atviro kodo licenciją reguliuojamas jos naudojimas.

Modifikavę jos išieities kodą jie nukopijuoja jį į savo kuriamą programą ir neretai taip „užkrečia“ savo galutinį produktą ir patys to nežinodami paverčia jį atviro kodo programa, su visomis iš to išplaukiančiomis pasekmėmis.

Dauguma atviro kodo licencijų, pavyzdžiui MIT, BSD, Apache, leidžia naudoti tokio tipo programų išieities kodą savo išvestinėse programose ir nereikalauja, kad galutinis produktas taip pat būtų licencijuojamas pagal tokią atviro kodo licenciją.

Privalo licencijuoti

Tačiau yra tokių atviro kodo licencijų, pavyzdžiui GPL, kurios aiškiai numato, kad

Paprastai programuotojai kuria kompiuterines programas taip vadinamu „Lego“ kaladėlių principu ir naudoja jau anksčiau kitų sukurtas atviro kodo programas ar jų dalis.

panaudojus tokio tipo programos išieities kodą sukurtos programos taip pat privalo būti licencijuojamos pagal GPL licencijos sąlygas.

O tai reiškia, kad tokių programų gamintojai praranda licencijavimo laisvę bei teisę iš klientų imti taip vadinamą programos licencijos mokesį.

Tai yra mokesį už klientams GPL licencijos suteikiamas teises, nes šios teisės (nemokama teisė į išieities kodo gavimą, nemokama teisė į programos kopijavimą, nemokama teisė į nevaržomą (nemokamą ar mokomą) tolimesnį programos objekcinio kodo platinimą,

nemokama teisė į išieities kodo modifikavimą) yra „prigimtinės“ GPL programų teisės (išieities kodo autorių su tam tikromis išlygomis dovanojamos nemokamai), už kurių suteikimą tiek pradiniai kūrėjai, tiek tolimesni programos modifikacijų autoriai neturi teisės imti iš programos naudotojų licencijos mokesčio.

Platinti leidžiama

Tačiau tai nereiškia, kad tokias programas draudžiama komerciškai platinti. GPL licencija nedraudžia pardavinėti klientams atviro kodo GPL programos

sukompiluoatų kopijų už savo nuožiūra nustatytą kainą, tačiau toks mokestis neturėtų būti vadinamas licencijos mokesčiu. Kuriant taip vadinamą ne atviro kodo programinę įrangą ir iš dalies joje naudojant atviro kodo programų išieities kodą ar bibliotekas, ypač svarbu įsitikinti, ar atviro kodo naudojimas nepavers galutinio produkto atviro kodo programine įranga, kurią bus privaloma licencijuoti taip pat pagal atviro kodo licenciją, taip apribojant gamintojo laisvę savo nuožiūra nustatyti galutinio produkto licencijavimo sąlygas.